

De Dender, onze Oost Vlaamse rivier!

Geboren in Ninove, opgegroeid in Geraardsbergen en nu 23 jaar inwoner van Denderleeuw geeft mij geleerd dat de voorbije tien jaar het Denderbekken niet minder dan vier keer geconfronteerd werd met ernstige overstromingen die heel wat materiële schade en menselijk leed veroorzaakten.

Voor ons kanton heeft de Dender zijn industrieel economisch nut voor transport verloren, doch zouden we dit wel verder moeten kunnen uitbouwen tot een toeristisch troef, met de Leie als voorbeeld.

1.1 Onderhoud van de Dender

Op provinciaal vlak kan men eigenlijk alleen maar iets doen aan de gevolgen vermits men enkel bevoegd is voor het onderhoud van de beken. Goed onderhouden beken zorgen voor snelle afwatering naar de Dender en daar kan het dan niet weg als gevolg van het feit dat men enkel kan spuien bij laag water van de Schelde.

Op zich bekom je wel dat de provincie droog kan blijven doch in de Dendervallei zit men dan met de wateroverlast.

1° Baggeren

Wel kan de provincie niet genoeg aandringen bij de Vlaamse verantwoordelijke minister Joke Schauvliege om de Dender te baggeren.

Het Waalse gewest deed dit wel met als gevolg dat Geraardsbergen de bottleneck geworden is voor het snel aankomende water van Wallonië.

Dat er moet gebaggerd worden is wel duidelijk. Als men hoort van de watersporters dat men in bepaalde bochten vastloopt dan vraag ik mij af of er nog scheepvaart zou mogelijk zijn op de Dender. Helaas heeft de Dender geen economische waarde meer stroomopwaarts vanaf Aalst en is men sindsdien gestopt met verwijderen van slib. De Vlaamse overheid kiest voor ploeg baggeren en agitatie baggeren. Deze vorm van baggeren zal enkel het slib verspreiden over de rivierbedding. Doch het verwijderen van slib zoals men vroeger om de 10 jaar deed, waarbij men tot 19.000 m³ slib afvoerde, doet men niet meer.

De recente studie van prof Patrick Willems van de KUL, geven aan dat het baggeren van de Dender, het overstort volume met 50% zou reduceren. Het vernieuwen van de stuwen zou 36% reductie opleveren. Voorlopig zit enkel het vernieuwen van de 5 stuwen in de pipeline en dan nog gespreid over een periode van 20 jaar!

2° Versnellen van het renovatieplan van de stuwen

De eerste stuw die vernieuwd zal worden is deze van Geraardsbergen, doch tegen 2015. Het volledige uitvoeringsplan voor het vernieuwen van de waterhuishouding van de Dender neemt zo'n 20 jaar in beslag. Dat kan dus nog veel waterellende veroorzaken.

Hier zou de provincie moeten helpen om het toekennen van de vergunningen te versnellen.

3° Ondersteuning van de oeverbewoners voor dijkversteviging

Bewoners met een tuin die uitsteekt op de oevers van de Dender worden vaak geconfronteerd met afkalvende oevers. Blijkbaar moet men een vrije doorgang van +/- 3 m waarborgen voor ondersteunende diensten van de regionale overheid, doch diezelfde regionale overheid geeft geen ondersteuning om de oevererosie tegen te gaan. Het is immers de verantwoordelijkheid van de privé eigenaar. Wie heeft er al ervaring met het verstevigen van oevers als particulier? Een gecoördineerde aanpak is hiervoor nodig.

4° Ondersteuning bij overstromingen

Wat de provincie wel kan doen is adequater de mensen helpen op het moment van overstromingen. Op zo'n momenten moeten we terugvallen op de kleine korpsen van brandweer en civiele bescherming, in tweede instantie kan men dan het leger inschakelen. Op zich zijn dat steeds curatieve hulpverleners.

Daarom zouden we eens kunnen kijken of we het dijkenwacht systeem van Nederland niet kunnen toepassen bij ons. Op die manier zouden we op momenten van nakende overstromingen kunnen beroep doen op extra vrijwilligers om zandzakjes te vullen en dijken te verstevigen. Deze vorm van hulpverlening werkt meer predictief.

1.2 Waterkracht als energiebron aanwenden

De Dender is een rivier met een vrij groot verval van Overboelare tot Dendermonde, 13m. Hierdoor maakt hij zich geschikt voor het toepassen van kleinschalige waterkrachtcentrales.

Dat dit een taak kan zijn voor de provincie bewijst het initiatief van de provincie bij de Zwalmolen. Dan moet dit ook mogelijk zijn ter hoogte van de stuwen op de Dender.

Aangezien alle stuwen de volgende 2 decenia vernieuwd worden, lijkt het mij aangewezen om vanuit de provincie aan te dringen om van deze waterkracht gebruik te maken.

Een samenwerking met Ecopower, een Belgische producent die zich toelegt op alternatieve energie, behoort hier tot de mogelijkheden.

1.3 Toerisme en recreatie op de Dender

Tot op heden ging er heel veel aandacht naar de gemotoriseerde watersportrecreatie op de Dender met Jachthavens in Aalst, Ninove, Geraardsbergen en tal van aanlegsteigers.

Voor de zachte waterrecreatie merk ik op dat er weinig is gebeurt. Zo hebben kajak en kano vaarders nood aan aanlegsteigers voor en na sluizen. Nochtans is deze benodigde infrastructuur niet zo duur in vergelijking met het uitbouwen van een jachthaven.

Het ontbreken van deze verlaagde drijvende pontons bemoeilijkt het maken van grotere afvaarten.

Dat we verder oog moeten hebben voor de goede zaken die we al hebben, is vanzelfsprekend.